

## ZARAR VERİCİ VE GÜCENDİRİCİ KONULAR

ZARAR VERİCİ VE GÜCENDİRİCİ KONULARA İLİŞKİN YAYIN İLKELERİ

İZLEYİCİNİN BEKLENTİLERİ

İÇERİĞE İLİŞKİN BİLGİ VE ANONSLAR

TANITIM SPOTLARININ ZAMANLAMASI

TELEVİZYON VE SAAT 21.00 SINIRI

HABER KANALLARI

RADYO VE İNTERNET

ÇOCUKLARIN TAKLİT EDEBİLECEĞİ TEHLİKELİ DAVRANIŞLAR

ŞİDDET

ŞİDDET VE ÇOCUKLARIN KORUNMASI

HAYVANLARA YÖNELİK ŞİDDET

ÇIPLAKLIK

CİNSELLİK

DİL

BETİMLEME

ALKOL, SİGARA, MADDE VE UYUŞTURUCU KULLANIMI VE YASADIŞI NARKOTİKLER

İNTİHAR, İNTİHAR GİRİŞİMİ VE KENDİNİ YARALAMA

GÜVENLİK VE YASALAR

FACİALAR

HİPNOTİZMA

CİN ÇIKARMA, OKÜLT VE PARANORMAL

DIŞARIDAN ALINMIŞ PROGRAMLAR

FLAŞLARIN PATLADIĞI SAHNELER, STROBOSKOPLAR VE IŞIĞA DUYARLI EPİLEPSİ

ÇOK KISA SÜRELİ GÖRÜNTÜLER

BBC dünyayı, insan yaşantısı ve doğal dünyanın gerçekleri de dahil, olduğu gibi yansıtmayı hedefler. Ancak, yer aldığı yayın ortamına uygun, nazik konuları işleyen, özgün içerik yayınlama hakkımızı, toplumun kolay incinen kesimlerini koruma sorumluluğumuzla dengeleyerek kullanırız.

İzleyicilerimizin bir bölümünü rahatsız etme riski taşıyan bir şeye yayınlarımızda yer verdiğimizde bunun açık bir editoryal amaca hizmet ettiğini daima gösterebilmemiz gerekir. Bunlarla sınırlı olmasa da, bu tür şeyler arasında sövgü sayılan sözler, aşağılama, cinsel şiddet ve ayırımçı davranışlar sayılabilir. Başta çocukların korunması olmak üzere, izleyicilerimizin beklentilerine duyarlı olmalı ve riskli malzemeyi açıkça duyurmalıyız.

### **ZARAR VERİCİ VE GÜCENDİRİCİ KONULARA İLİŞKİN YAYIN İLKELERİ**

- Çocukların fiziki, zihinsel ya da ahlaki gelişimine ciddi biçimde zarar verebilecek malzemeleri yayınlamayız.
- Çocuklar için uygun olmayabilecek malzemenin uygun zaman dilimlerine yerleştirilmesini sağlamak için saat 21.00 sınırına riayet ederiz.
- İzleyicilerin, içeriğin kendilerine ya da çocuklarına uygunluğuna bizzat karar verebilmesi için, rahatsız edici unsurlar içerebilecek malzemeyi önceden ilan ve anons ederiz.
- Tüm servislerimizin izleyicilerinin beklentilerinden daima haberdar olmalıyız.

### **İZLEYİCİNİN BEKLENTİLERİ**

İçeriğin, çocuklar da dahil izleyiciye uygunluğunu, belli bir günün belli bir anında ekran başında olabilecek izleyicilerin beklentilerine ve servisin niteliğine, ayrıca içeriğin cinsine göre kararlaştırmalıyız. Kendimize şu soruları sormamız gerekir:

- okul zamanı, hafta sonu ve tatilleri de hesaba kattığımızda izleyiciler arasında bulunabilecek çocuk sayısı ve yaş grubu da dahil, izleyici grubu kimlerden oluşmaktadır? Birleşik Krallık'ın farklı bölgelerinde okulların farklı tarihlerde tatil olduğunu da unutmamalıyız.

- sunulacak içerik, sanatçılardan, slottan, tarzdan ya da yayın ortamından beklentilere aykırı düşüp şaşırtabilir mi?
- izleyicinin yanıltılması ya da zor ve hassas malzemenin dahil edilmesi bir zarar ya da rahatsızlık verebilir mi?
- zor ve hassas malzeme önceden belirtilmiş ve vurgulanmış mı?
- slot, örneğin dinsel bayramlar ya da önemli bir olayın yıldönümü gibi özel duyarlılıklar gerektiren bir ana denk geliyor mu?
- “miras alacağı izleyici” kimler olabilir, yani bir önceki program neyi içermekte ve ne tür bir izleyici çekmektedir?

### İÇERİĞE İLİŞKİN BİLGİ VE ANONSLAR

İzleyicilerimizin bir sürprizle karşılaşmamasını sağlamak için, aykırı bulunabilecek içeriği, tüm servislerimizde, hem çizelgeler hem de içerik bilgilerinin verildiği yerlerde basit, tutarlı ve gerçekçi bir dille duyurmalıyız. Mümkün olan hallerde, bu bilgiler basın bildirileri ve diğer duyurularda, TV listelerinde, Ceefax’da, tanıtım spotlarında, yayın ve internet anonslarında ve elektronik program kılavuzlarında yer almalıdır. Bakın: Bölüm 9 Çocuklar. Saat 21.00’den önce yayınlanan bazı programlar, saat 21.00’den önce başlayıp 21.00’den sonra biten programlar ve 21.00’den sonraki programlar, ayrıca çocukların dinleyebileceği saatlerdeki radyo programları için net bilgiler vermeye özen göstermeliyiz.

### TANITIM SPOTLARININ ZAMANLAMASI

Çocuklara uygun olmayan radyo ve televizyon programlarının tanıtım spotları dikkatle yerleştirilmelidir:

- çocukları hedef alan programların bitişinde yer alan ya da çocukların özellikle televizyon başında olduğu zamanlara rastlayan tanıtım spotları çocuk izleyicilere uygun olmalıdır.
- saat 21.00’den sonra yayınlanacak programları tanıtan spotlar bu saatten önce yayınlanacaksa ailelere uygun olmalıdır.

## TELEVİZYON VE SAAT 21.00 SINIRI

Televizyonda programların hangi saatlere yerleştirileceğine karar verilirken gençlerin, özellikle de çocukların korunmasını, başta çocuksuz kimseler olmak üzere tüm izleyicilerimizin gün boyunca her konuda program izleyebilme hakkıyla dengelemeliyiz. Bu kararlarda saat 21.00 öncesi yayınlara ilişkin kurallar da göz önünde tutulmalıdır.

Televizyonda saat 21.00 sınırı daha çok aileler için düşünülmüş programlarla yetişkin izleyicilere hitap eden programları ayırmak için konmuştur. Ancak BBC, ebeveynlerin ve bakıcıların, program içeriğinin çocuklara uygunluğuna karar vermede sorumluluğu paylaşmalarını bekler.

**05.30 ilâ 21.00 arasında yayınlanan programlar, çocuklar da dahil, ailelere uygun olmalıdır.** Bir program akşam ne kadar erken saatte yayınlanıyorsa, tek başına izleyen çocuklara o kadar uygun olmalıdır. Saat 21.00 sınırına daha yakın programlar en küçük çocuklara uygun olmayabilir. Bu kuralın dışına ancak çok olağandışı hallerde çıkılabilir; o zaman da içeriğe ilişkin, örneğin, doğa tarihi programlarında ya da 18.00 Haberlerinde bazı çocukları üzecek görüntüler varsa, gerekli duyurular yapılmalıdır.

**Saat 21.00'den önce başlayan, ancak 21.00'den sonra biten programlar, başından sonuna saat 21.00 öncesinde geçerli ilkelere uygun olmalıdır.**

**Saat 21.00'den sonra, daha çok yetişkinlere uygun malzemeye geçiş ani olmamalı ve kanalın özelliklerini ve izleyici beklentilerini yansıtmalıdır.** Rahatsızlık verebilecek içeriği olan malzeme daha geç saatlere konmalıdır. Tarzda ani bir değişiklik kaçınılmazsa, bu açıkça vurgulanmalı, örneğin az sonra izlenecek programda cinsellik içeren sahneler, şiddet ya da ağır sövgü beklenmesi gerektiği belirtilmelidir.

**Televizyon programlarıyla bağlantılı etkileşimli servisler saat 21.00 sınırını gözetmelidir.** Bu, İnternet kullanıcılarının bir televizyon programıyla ilintili olarak içerik sağladığı canlı servisler için de geçerlidir.

**Programların saat 21.00'den önce mi sonra mı yayınlanacağına yapma başlamadan önce karar verilmelidir;** bu sayede içeriğin uygun düşüp düşmeyeceği yapım sürecinde dikkatle değerlendirilebilir. Önceden kararlaştırılmış yayın slotlarında bilahare yapılacak değişiklikler, özellikle saat 21.00'den sonrası için düşünülmüş bir programı 21.00 öncesine alma önerisi, programın, başta sövgü olmak üzere, zarar ve gücendiricilikle ilgili bu yayın ilkelerine uyumunu sağlamak için büyük çapta yeniden kurgulanmasını ve kesilmesini gerektirebilir.

## HABER KANALLARI

Haberlerin doğası gereği, izleyicilerimizin bazılarını rahatsız edecek türden görüntüleri saat 21.00'den önce göstermekten kaçınmak her zaman mümkün olmaz. Uluslararası haber kanallarımız, haberleri dünyanın dört bir yanında, farklı zaman dilimlerinde naklen yayınlandığı için saat 21.00 politikasını, normal olarak, uygulamaz. Uygun olan durumlarda, sıkıntı yaratabilecek, özellikle çocukları üzebilecek görüntülerin varlığını belirtmek için gereken yazılı ve sözlü uyarıları yapmamız gerekir.

## RADYO VE İNTERNET

**Radyoda ve İnternette saat 21.00 sınırı yoktur.** Neyin ne zaman yayınlanacağına dair kararlarımız, her radyo şebekesinin ve İnternet servisi kullanıcılarının beklentilerini karşılamalı, ayrıca çocukların radyo başında olduğu zamanlara ve belli bir internet içeriğinin çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelip gelmeyeceğine ilişkin bilgilerimiz ışığında alınmalıdır. Örneğin, kahvaltı saatlerinde, okul yolunda ve Birleşik Krallık'ta farklı tarihlere rastlayan okul tatillerinde, çocukların radyo dinliyor olmaları kuvvetle muhtemeldir. Daha çok yetişkinlere uygun malzemeye geçişin ani olmamasına da dikkat etmemiz gerekir. İnternetteki içeriğe ilişkin kararlar, yalnız BBC tarafından yaratılan içerik için değil, kullanıcıların katkıları ve üçüncü kişilere ait web siteleri için de alınmalıdır.

**Kullanıcılar tarafından yaratılmış içeriğin yer aldığı platformun izleyici beklentilerini ne ölçüde etkilediğini düşünmemiz gerekir.** Kullanıcılar tarafından yaratılmış internet-esaslı içerik, televizyon ya da radyoda da yayınlanıyorsa, izleyicinin beklentileri aynı malzemenin kişisel bilgisayarlarda görülmesindeki beklentilerinden farklı olabilir.

**Radyoda “canlı” yayın yaparken çıkabilecek birtakım sorunlara hazırlıklı olmalı ve bunların üstesinden süratle ve duyarlılıkla gelebilmeliyiz.**

Gündüzleri yayınlanan genel programlarda, sövgü ya da şiddet gibi **uygun olmayan unsurlar içeren müziklerin, normal olarak, ayıklanmış sürümleri (“yayın sürümleri”) yayınlanmalıdır.** Geceleri ve özel müzik programlarında, orijinal “yetişkin” sürümünün yayınlanması editoryal açıdan haklı gösterilebilir.

Radyo 4, Radyo 5 Live, Dünya Servisi ve diğer ulusal ya da yerel istasyonlar gibi **söz ağırlıklı servislerde rahatsızlık verebilecek ya da tartışmalı malzeme yayınlanacağı zaman dinleyicileri uyarmak için yayın içinde anonslar yapmayı düşünebiliriz.** Bu servisler daha çok yetişkinleri hedef alan servislerdir ve dinleyicileri günün her saatinde her türlü konu ve olayın irdelenmesini bekler.

Kullanıcıların bir televizyon ya da radyo programıyla ilgili içerik sağladığı **İnternet servislerimiz, zararlı ve gücendirici olabilecek unsurlara karşı programın benimsediği yaklaşımı aynen benimsemeli** ve olası izleyicilerin duyarlılıklarını hesaba katmalıdır.

**Belli programlarla bağlantılı web siteleri ilgili programda yayınlanması uygun bulunmamış malzemeye yer vermemelidir.**

### **ÇOCUKLARIN TAKLİT EDEBİLECEĞİ TEHLİKELİ DAVRANIŞLAR**

Çocuklar gördüklerinden, duyduklarından ve okuduklarından etkilenebilirler. Çocuklar tarafından tehlikeli sonuçlar verecek şekilde taklit edilebilecek davranışların saat 21.00'den önce ya da çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek içeriğe sahip internet ortamlarında yayınlanmamasını sağlamalıyız. Tehlikeli biçimde taklit edilebilecek, ev aletlerinin (örneğin, bıçak, çekiç ve makas) şiddet eylemlerinde kullanımı da dahil, görüntülerin kullanılmasında çok dikkatli kararlar alınması gerekir. Bu tür malzeme editorial açıdan çok sağlam gerekçeler yoksa, öncelikle çocuklar için hazırlanmış yayınlarda kullanılmamalıdır.

Kaya tırmanışı, kar sörfü ya da rafting gibi riskli faaliyetler saat 21.00'den önce gösterilecekse, bunların uzman gözetimi olmadan taklit edilmesinin tehlikelerini vurgulayan uyarılar yayınlanmalıdır.

### **ŞİDDET**

Başta çocuklar olmak üzere, izleyicilerimiz, gerçek ve kurgusal şiddetin betimlenmesinden tedirgin ve rahatsız olabilirler; o yüzden şiddet içeren malzeme, normalde, açıkça belirtilmelidir.

Gerçek yaşamdan şiddet sahneleri ya da sonuçları televizyonda gösterileceği ya da radyo ve internette duyurulacağı zaman, doğruyu yansıtmaya yükümlülüğümüzle, duyarsızlaşmanın ya da gereksiz üzüntünün arzettiği tehlikeler arasında bir denge kurmak zorundayız. Bakın: Bölüm 11 Savaş, Terör ve Olağanüstü Olaylar.

Şiddete ilişkin editoryal kararlar alırken hesaba katmamız gereken ve biraraya geldiklerinde şiddetin yarattığı etkiyi arttırabilen birtakım faktörler vardır:

- gerçek hayatta rastlanan ve kişisel deneyimleri de içerebilecek şiddet, örneğin, aile içi şiddet, pub kavgaları, futbol holiganlığı, trafik cinneti ve gasp olayları.

- aile evi, hastaneler ve okullar gibi normalde emin sayılan yerlerde rastlanan şiddet.
- can acıtmak, yaralamak ya da öldürmek için kullanılan olağandışı ya da sadistçe yöntemler.
- mağdurlarının kadın ve çocuk olduğu olaylar.
- mağdura etkileri ya da suçlu için sonuçları gösterilmeden yansıtılan şiddet.
- cinsel şiddet.
- başta cinsel sövgülerin kullanılması olmak üzere, sözel saldırganlık.
- intihar, intihar girişimi ya da kendini yaralama.
- başkalarının, özellikle çocukların şiddete tepkilerinin yayınlanması.
- atmosferik müzik, ağır çekim, ayrıntılı yakın çekimler ve ses efektleri gibi yapım–sonrası teknikleri.

Editoryal açıdan haklı gerekçeleri olmadıkça, tekil programların ve yayın akışı içinde birlikte düşünülebilecek programların, şiddeti, tehlikeli ya da ciddi anti–sosyal davranışları, ya da başkalarını o tür davranışlara teşvik edebilecek unsurları onaylayan ya da öven malzeme içermemesini sağlamak için özen göstermeliyiz.

### **ŞİDDET VE ÇOCUKLARIN KORUNMASI**

Editoryal açıdan çok sağlam gerekçeleri olmadıkça, öncelikle çocuklar için yapılmış programlarda, çocuklar tarafında zararlı ve tehlikeli olacak biçimde taklit edilebilecek sözel ya da fiziksel şiddete yer verilmediğinden emin olmalıyız.

İster sözel isterse fiziksel olsun, gereksiz şiddet içeren malzemenin saat 21.00'den önceye konmuş programlarda, çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek internet içeriğinde yayınlanmamasını sağlamaya da dikkat etmeliyiz. Sözel ya da fiziksel şiddet ya da şiddetin sonuçları, haklı bir editoryal gerekçe olmadan ekrana ya da mikrofona getirilmemelidir.

## **HAYVANLARA YÖNELİK ŞİDDET**

Başta çocuklar olmak üzere, izleyiciler, insanların hayvanlara şiddet uyguladığı sahneleri görmekten çoğu kez tedirgin ve rahatsız olurlar. Çarpıcı görüntülere rağmen, hayvana bir zarar gelmediğini bildiğimiz durumlarda bunu, yayında anonsla, web sayfasında ya da altyazı olarak belirtmeyi düşünmek gerekir. Bakın: Bölüm 7 Suç ve Anti-sosyal davranışlar – Hayvanların Yer Aldığı Yasadışı Faaliyetlerin Kaydı.

## **ÇIPLAKLIK**

Saat 21.00'den önce sergilenecek çıplaklık, bağlamıyla haklı gösterilebilmelidir.

## **CİNSELLİK**

BBC'nin tüm yayınlarında cinselliğin betimlenmesi ya da cinsellikle ilgili konuların işlenmesi, editoryal olarak savunulabilmeli ve gereken duyarlılıkla ele alınmalıdır.

Saat 21.00'den önceye konmuş programlarda, çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek internet içeriğinde, ciddi bir eğitim amacına hizmet etmiyorsa, **cinsel ilişkiyi temsil eden sahnelere yer vermemelidir.**

Saat 21.00'den önce yayınlanan programlarda, çocukların radyo başında olabileceği zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek internet içeriğinde, haklı bir editoryal gerekçe olmadan, uygunsuz cinsel davranışlara ya da açık cinsel tartışmalara yer verilmemelidir.

**İnternetteki etkileşimli alanlar, 13-19 yaş grubundan gençleri, sorunlarını tartışmaya teşvik ediyorsa, gerekli desteği de sağlamamız gerekir.** Bu amaçla ilgili web sitelerinin adresleri ya da güvenilir yardım hatlarının telefon numaraları verilebilir.

Saat 21.00'den sonra yayınlanan programlarda gerçekçi cinsel sahnelere yer verilmesini ve bazı izleyicileri rahatsız edebilecek tema ve konuların irdelenmesini savunabilmemiz gerekir.

**Çocuklar ile yetişkinler arasında cinsel ilişkinin açıkça tasviri yasalara aykırıdır** ve hiç bir servisimizde, hiç bir zaman gösterilmemelidir. Bakın: Bölüm 16 Hukuk – Çocukları Koruma Yasası.



**DİL**

**Sövgü, şikâyeteye yol açan nedenlerin başında gelir.** İnternette ve alt yazılarda özellikle rahatsız edicidir.

Tarza ve bağlama göre değiştiği için, sövgüye ne zaman ve ne derece yer verileceğine ilişkin kararları almak zordur. Hangi sözcüklerin, ne zaman ve kim tarafından söylendiğinde kabul edilebilir olduğu konusunda bir görüş birliği yoktur. Farklı sözler, dünyanın farklı yerlerinde farklı ölçülerde rahatsızlık verir. O bakımdan kişinin yaşı, cinsiyeti, eğitimi, mesleği, inancı, milliyeti ve yaşadığı yer sövgüden rahatsız olup olmayacağını belirleyen faktörlerdir.

**Okul öncesi çocuklar (dört yaş ve altı) için yapılmış programlarda ya da web sitelerinde sövgüye hiç bir şekilde yer vermeyiz.**

**Çok olağandışı haller haricinde, küçük çocuklar için yapılmış program ve web sitelerinde sövgüye yer vermemeliyiz.**

**Saat 21.00'den önce ya da çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek içeriğe sahip internet ortamlarında sövgüye, bağlam haklı göstermiyorsa yer vermemeli, bağlama uygun olsa bile sövgüleri sık sık tekrarlamamalıyız.**

**Söz ağırlıklı radyo istasyonlarımızda gün boyu yayınlanan çarpıcı aktüel programlarda, komedilerde ve piyeslerde sövgü kullanımını haklı gösterebilmeliyiz. Programın sövgü içerebileceği konusunda dinleyiciyi açıkça uyarmamız gerekir.**

**Saat 21.00'den önce ya da çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek içeriğe sahip internet ortamlarında EN AĞIR sövgü sözcüklerine yer vermemeliyiz.**

**Saat 21.00'den sonra EN AĞIR sövgü sözcüklerinin kullanımına dikkatle karar vermeli ve bunlar kullanılacaksa gerekli sözlü ve yazılı uyarılar yapılmalıdır.**

**EN rahatsız edici sövgü sözcüklerini (İngilizcede “cunt”, “motherfucker” ve “fuck”) kullanma önerileri üst düzey bir editöre, Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendirmiş editöre, ayrıca televizyon, radyo, internet ve diğer servislerin Yayın Daire Başkanına danışılmalı ve onay alınmalıdır. Yayın Politikası Başdanışmanının görüşlerinin alınması da gerekebilir.**

**En rahatsız edici sözler arasında şunlar vardır:**

- cinsel nitelikli küfürler.
- ırkçı hakaret niteliğindeki terimler.
- cinsel nitelikte ve cinsel üstünlük taslayan hakaret terimleri ya da cinselliğe gönderme yapan hakaret.
- hastalık ya da sakatlıklarla ilgili yerici terimler.
- kutsal isimlerin ya da dinsel sözcüklerin, özellikle başka küfürlerle birlikte rastgele ya da aşağılayıcı tarzda kullanılması.

### **BETİMLEME**

Servislerimizde Birleşik Krallık'ın tüm halklarını ve kültürlerini eksiksiz ve adil bir biçimde yansıtmayı hedefleriz. Toplumumuzda varolan önyargı ve dezavantajları yayın içeriğinde yansıtabiliriz ama bunların kalıcı kılınmasına yol açmamalıyız. İncitici ve basmakalıp varsayımlardan kaçınmalı, sağlam editoryal gerekçeler yoksa insanları sakatlıkları, yaşları, cinsel tercihleri ve benzeri özellikleriyle tanımlamamalıyız. Bakın: Bölüm 12 Din.

### **ALKOL, SİGARA, MADDE VE UYUŞTURUCU KULLANIMI VE YASADIŞI NARKOTİKLER**

Halkın tutum ve davranışlarını gerçekçi biçimde yansıtmak yükümlülüğümüz ile, zarar verme potansiyeli olan ya da yasadışı davranışları, özellikle çocuklar arasında, yüreklendirme tehlikesini dengelememiz gerekir.

Yasadışı uyuşturucuların kullanımı, ilaçların suiistimali, tütün içme, madde bağımlılığı ve alkolün kötüye kullanımı, haklı bir editoryal gerekçe yoksa, öncelikle çocuklar için yapılmış programlarda gösterilmemelidir.

Haklı bir editoryal gerekçe yoksa, yasadışı uyuşturucu kullanımı, ilaçların suiistimalini, tütün içilmesini, madde kullanımını ve alkolün kötüye kullanımını şu ortamlarda teşvik etmemeli, çekici göstermemeli ya da bağışlar bir tutum almamalıyız:

- Saat 21.00'den önceki programlarda ya da 21.00'den sonra yayınlanan ama on sekiz yaş altı gençlerin izlemesi olası programlarda.

- radyoda çocukların özellikle dinlemesi olası saatlerde ya da on sekiz yaş altı gençlerin izlemesi olası programlarda.
- çok sayıda çocuğa çekici gelmesi olası İnternet içeriğinde.

Ayrıca şunları yapmalıyız:

- stüdyo tartışmaları ve sohbet programları da dâhil, programlarda yer alan katkıcıların bütün içmemesini sağlamalıyız. Bu, katkıcılara kayıttan ya da canlı program başlamadan önce hatırlatılabilir.
- yasadışı uyuşturucu kullanımı, madde ve ilaçların suiistimali, tütün içme ve alkolün kötüye kullanımını, tüm yönleriyle ve tüm sonuçlarına yer vererek, doğrulukla ele almalıyız.
- konuyu işlerken yasal ve sosyal bağlamın dışına çıkmadığımızdan emin olmalıyız.
- madde ve yasadışı uyuşturucu kullanımına dair fazla ayrıntı vermekten kaçınılmalı ve şiringa kullanımının yakın çekim gösterilmesinin bazılarını çok rahatsız ettiği de unutulmamalıdır.

### **İNTİHAR, İNTİHAR GİRİŞİMİ VE KENDİNİ YARALAMA**

İntihar, intihar girişimi ya da kendini yaralama sahnelerine, ister piyaselerde, isterse aktüel programlarda olsun, büyük bir duyarlılıkla yaklaşılmalıdır. Kullanılan yöntemleri fazla ayrıntılı anlatmak ya da göstermekten özenle kaçınılmalıdır; yapımcılar bu tür davranışları savunmasız kişilere çekici hale getirme tehlikesinin de bilincinde olmalıdırlar. İntihar, intihar girişimi ya da kendini yaralama olaylarının yayında ya da internette duyurulması da, kurgusal olarak betimlenmesi de, başkalarını aynı şeyleri yapmaya teşvik edebilir. Kullanılan dile de dikkat edilmelidir. İntihar 1961 yılında suç olmaktan çıkarılmış, o tarihten bu yana, intihar “suçunu” çağrıştıracak deyişler (“commit suicide”) bazılarını rahatsız edegelmiştir; “canına kıymak” ya da “kendini öldürmek” yeğlenebilecek seçeneklerdir. Yayınlarımızda bu konuları ele aldığımızda bir yardım hattı numarası ya da diğer destek unsurlarına yer vermeyi düşünmemiz gerekir. İntiharın betimlenmesi konusunda Samaritanlar Kuruluşu Genel Müdürüne danışılabilir.

**Bir asılma sahnesini, intiharı, intihar girişimini ya da kendini yaralamayı gösteren sahneleri yayınlama önerileri, üst düzey bir editöre, Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendirmiş editöre danışılmalı, editörler de Yayın Politikası Başdanışmanının görüşlerini almalıdır.**

## GÜVENLİK VE YASALAR

Normal olarak, hem Birleşik Krallık'ta hem de diğer ülkelerde, haklı editoryal gerekçeler yoksa, yasalara saygılı olmalıyız. Buna, sunucuların, aktörlerin ve katkıcıların emniyet kemeri kullanmasının, çocuk koltuklarını doğru yerleştirmesinin, gerektiğinde kask takmasının ve araç sürerken doğru telefon donanımı kullanmasının sağlanması dahildir.

Aksine hareket etmek için haklı editoryal gerekçeler yoksa, sağduyunun öngördüğü hallerde ve pratikse güvenlik donanımı da kuşanmalıyız. Buna, özellikle çocukların gözdesi olan spor ve eğlence faaliyetlerinde, koruyucu başlık ve giysiler kullanmak dâhildir; örneğin bisiklete binerken kask, kaykay yaparken diz ve dirsek koruyucuları ile kask, su sporlarında can yeleği ve marangozluk gibi evişlerini yaparken koruyucu gözlük giyilmelidir.

## FACİALAR

Facia düzeyinde bir olayın ardından televizyon ve radyodaki programların yeniden düzenlenmesi, web sayfalarının kaldırılması ya da değiştirilmesi gerekebilir. Yaygın infiale yol açmamak için tüm BBC içeriğini kılı kırk yararcasına incelemek zorunludur. Film ve piyeslerdeki temalar, aktüel programların konusu ve komedilerdeki espriler bir facia ertesinde son derece incitici olabilir. Faciaların, örneğin tren kazalarının, bombalamaların ya da çocuk kaçırmaların yıldönümleri de büyük çapta duyarlılık gerektirir.

## HİPNOTİZMA

1952 tarihli Hipnotizma Yasası uyarınca halkı eğlendirme amacıyla yapılacak her türlü hipnotizma gösterisi için ruhsat alınması gerekir. On sekiz yaşın altındakiler kullanılarak gösteri yapılması yasa tarafından yasaklanmıştır; yasa halkın girebileceği ya da onunla bağlantılı eğlendirme amaçlı bir ortamdan yayınlanan hipnotizma gösterilerini kapsar.

Televizyon ya da radyoda hipnoz kullanımının zararlı olduğu ya da olabileceğine dair elimizde herhangi bir delil bulunmadığı halde, kolay etkilenen izleyici ya da dinleyicilerin hipnoza girme ve/veya olumsuz etkilenme riskini en aza indirmek için bazı adımlar atmamız gerekir. Özellikle hipnotizmacının kullandığı sözlerin tamamı yayınlanmamalı, hipnotizmacı doğrudan kameraya bakmamalıdır. Eğlence programlarındaki hipnotizma gösterilerine, özellikle biriyle alay etmeyi amaçlayanlara dikkatle yaklaşılmalıdır. Bunlar izleyicilerimize hem zararlı hem de rahatsız edici olabilir.

**Hipnoz gösterisi içerecek program önerileri üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışılmalıdır.**

### CİN ÇIKARMA, OKÜLT VE PARANORMAL

Cin çıkarma, okült, paranormal, falcılık ya da ilintili uygulamaların herhangi bir yönünü ele alan malzemeye, özellikle saat 21.00'den önceye konmuş programlarda, çocukların radyo başında olduğu zamanlarda ve çok sayıda çocuğa özellikle çekici gelecek internet içeriğinde yer vereceksek sorumlu davranmalıyız.

Bu tür uygulamaları yansıtan gösteriler aktüel programlarda hakettikleri nesnellikle ele alınmalı, eğlence programlarında da nitelikleri açıkça belirtilmelidir. Ayrıca, sağlık, para, iş, ya da ilişkiler konusunda, insanları yaşamlarını değiştirecek kararlar almaya teşvik edecek türden tavsiyeleri, normal olarak, içermemeleri sağlanmalıdır.

### DIŞARIDAN ALINMIŞ PROGRAMLAR

BBC dışından edinilen programlar, zarar verici ve gücendirici konularla ilgili Yayın İlkelerimizle uyumlu olmalıdır. Yayından önce, önerilen zaman dilimine uygunlukları bizim tarafımızdan kontrol edilmelidir. Film sınıflandırmaları sadece birer rehber niteliğindedir ve "18 yaş" sertifikası verilmiş filmlerde özellikle dikkatli olunmalı, bunlar saat 21.00'den önce hiç bir BBC kanalında oynatılmamalıdır.

Britanya Film Sınıflandırma Kurulu'nun (BBFC) sertifika vermeyi reddettiği hiç bir filmi ya da programı, normal olarak, göstermememiz gerekir. Ayrıntılı bilgi için Ofcom Yayıncılık Kurallarının 1.20 sayılı kuralına bakın.

BBFC'nin sertifika vermeyi reddettiği bir film ya da programdan parçaları, normal olarak, yayınlamamız gerekir.

### FLAŞLARIN PATLADIĞI SAHNELER, STROBOSKOPLAR VE IŞIĞA DUYARLI EPİLEPSİ

Işığa duyarlı epilepsisi olan izleyicilere riski en aza indirmek için Ofcom Yayıncılık Kurallarının 2.13 sayılı kuralında belirtilenlere uymalıyız. Yanıp sönen ya da flaş gibi çakan ışıkların kaçınılmaz olduğu ender durumlarda, örneğin haklı editorial gerekçelerle naklen yayınlanan haberlerde ya da çakan ışık teknik olarak giderilemediğinde bu kurala uymamız pratikte mümkün olmaz. Öyle durumlarda izleyiciler programın ya da ilgili bölümün başında sözlü olarak ya da gerekirse yazılı olarak uyarılmalıdır.

İçinde flaş ya da stroboskop kullanılan ve Yayın Değerlendirme teknik kontrollerinden geçemeyen kayıtlı programlar onay için üst düzeyde bir editör ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editör aracılığıyla Kanal Başkanına başvurulmalıdır.

## ÇOK KISA SÜRELİ GÖRÜNTÜLER

BBC'nin İmtiyaz Belgesine ekli Sözleşme, programların “programları izleyen ya da dinleyenlere, ne olduğunun farkında ya da tam farkında olmadan, bir mesaj verme ya da onları başka şekillerde zihnen etkileme olasılığını kullanan, çok kısa süreli görüntülere ya da başka yollara başvuran tekniklere yer vermemesi” gerektiğini belirtmektedir. **Ürettiği programın bu tür görüntüler içerebileceğini düşünen yapımcılar üst düzeyde bir editöre ya da Bağımsız yapımcılar söz konusuysa, onları görevlendiren editöre danışmalı, onlar da gerekiyorsa Yayın Politikası Dairesine başvurmalıdır.**